

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1996-1997

28 AVRIL 1997

Proposition de loi modifiant le Code judiciaire et la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique

(Déposée par M. D'Hooghe et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

La loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique visait principalement à promouvoir ou, tout au moins, à sauvegarder la concurrence économique. On admet généralement que la concurrence offre la meilleure garantie de résultats économiques, de prix normaux, d'amélioration de la qualité et du progrès technique et qu'elle contribue ainsi à réaliser la satisfaction des besoins individuels et collectifs au niveau le plus élevé possible. Rappelons brièvement et schématiquement les objectifs de cette législation :

1. Exercer une influence positive sur le niveau général des prix.

La confrontation d'entreprises mises en situation de concurrence induit une pression constante sur les prix et stimule l'adaptation permanente de l'offre à la demande, ce qui influence le niveau général des prix dans un sens favorable et renforce le pouvoir d'achat.

2. Améliorer la qualité et stimuler le progrès technique.

La concurrence est bénéfique à l'efficacité économique de la production et elle incite les entreprises, pour rester concurrentielles sur le marché, à améliorer

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1996-1997

28 APRIL 1997

Wetsvoorstel tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging

(Ingediend door de heer D'Hooghe c.s.)

TOELICHTING

De wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging streefde er in het bijzonder naar de economische mededinging te bevorderen of die ten minste te vrijwaren. Men aanvaardt algemeen dat de mededinging de beste waarborgen biedt inzake economische resultaten, normale prijzen, kwaliteitsverbetering, technische vooruitgang, en aldus bijdraagt tot een zo hoog mogelijk peil van particuliere en collectieve behoeftenbevrediging. Herinneren we in het kort en schematisch de beoogde doelstellingen van deze wetgeving :

1. Het algemeen prijspeil gunstig beïnvloeden.

De bestendige druk op de prijzen, en de voortdurende aansporing tot aanpassing van het aanbod aan de vraag, als gevolg van het met elkaar confronteren van concurrerende ondernemingen, beïnvloedt gunstig het algemeen prijspeil en versterkt de koopkracht.

2. Kwaliteitsverbetering en technische vooruitgang.

De mededinging bevordert de economische doelmatigheid van de productie en zet er de ondernemingen toe aan, teneinde concurrentieel te blijven op de

rer leur processus de production, à mettre sur le marché des produits d'une qualité plus grande et à s'adapter à l'évolution technique. La concurrence renforce aussi l'efficacité et le dynamisme des entreprises des secteurs nationaux de l'économie qui sont exposés à un marché international ouvert.

3. Promouvoir l'emploi.

La pression induite par une concurrence effective renforce la compétitivité et contribue à mettre en place des structures économiques adaptées, ce qui favorise l'emploi.

4. Garantir la liberté de choix du consommateur.

À mesure que la concurrence économique génère un processus de décision plus décentralisé et accorde, dans certaines limites juridiques, une plus grande liberté d'action aux agents économiques, on accroît les chances de disposer d'un éventail de produits diversifiés.

5. Réduire la nécessité d'une réglementation des prix.

On admet généralement qu'il y a un lien entre la politique de la concurrence et l'objectif macroéconomique de la stabilité des prix. Toutefois, plus la concurrence intensifie la pression sur les prix du marché, moins il est nécessaire de les réglementer strictement.

La loi du 5 août 1991 a été élaborée en vue d'atteindre ces objectifs; elle a créé trois organismes, à savoir le Service de la concurrence, le Conseil de la concurrence et la Commission de la concurrence.

La loi prévoit une évaluation périodique des seuils à prendre en compte, la rédaction d'un rapport ainsi qu'une évaluation par les Chambres législatives.

Les deux rapports d'activité qui ont été établis par le Conseil de la concurrence mettent en évidence plusieurs problèmes et proposent des suggestions, en vue, d'une part, d'affiner le travail législatif réalisé jusqu'ici et, d'autre part, d'améliorer le fonctionnement des organismes. Le débat qui a eu lieu le 9 janvier 1997 au Sénat a révélé une impasse dans le fonctionnement du Conseil de la concurrence, laquelle a principalement trait aux relations entre le Service de la concurrence et le Conseil de la concurrence. Il est en outre apparu que les moyens financiers prévus pour réaliser les objectifs de la loi du 5 août 1991 étaient insuffisants. Dans l'intérêt du maintien et de la promotion d'une concurrence effective entre les agents économiques opérant en Belgique, il y a lieu de lever cette impasse le plus rapidement possible.

markt, het productieproces te verbeteren, meer hoogwaardige producten op de markt te brengen, en zich aan te passen aan de technologische evolutie. Dit versterkt niet in het minst de doelmatigheid en de levenskracht van ondernemingen in binnederlandse sectoren van de economie die aan een internationale open markt onderhevig zijn.

3. Het bevorderen van de werkgelegenheid.

De verbetering van de concurrentiekracht en de handhaving van aangepaste economische structuren onder druk van een daadwerkelijke mededinging, zijn tevens bevorderlijk voor de werkgelegenheid.

4. De keuzevrijheid van de consument waarborgen.

Naarmate door economische mededinging er een meer gedecentraliseerde besluitvorming wordt gerealiseerd en aan economische agenten, binnen juridisch zekere grenzen, een grotere vrijheid van handelen wordt geboden, verhogen tevens de kansen op een gediversifieerd productaanbod.

5. Afnemende noodzaak aan prijzenreglementering.

De binding tussen een mededdingsbeleid en de macro-economische doelstelling van de prijzenstabiliteit wordt gewoonlijk aanvaard. Naarmate echter ten gevolge van de mededinging er druk ontstaat op de prijzen in de markt, neemt de noodzaak van een strenge prijzenreglementering af.

Met deze doelstellingen voor ogen kwam de wet van 5 augustus 1991 tot stand; er werden drie organen in het leven geroepen, zijnde de «Dienst voor de Mededinging», de «Raad voor de Mededinging» en de «Commissie voor de Mededinging».

In de wet werd in evaluatiemomenten aangaande de te hanteren drempels voorzien, alsook in rapportering en in een evaluatie van de Wetgevende Kamers.

In de twee activiteitenverslagen opgemaakt door de Raad voor de Mededinging, werden diverse problemen en suggesties aangereikt, om enerzijds het bestaande wetgevend werk te verfijnen, anderzijds de werking van de organen te verbeteren. In het Senaatsdebat van 9 januari 1997 werd ook duidelijk dat er een impasse was ontstaan in de werking van de Raad voor de Mededinging, die zich vooral toespitste op de relatie Dienst voor de Mededinging/Raad voor de Mededinging. Bovendien werd duidelijk dat er onvoldoende middelen werden uitgetrokken om de doelstellingen van de wet van 5 augustus 1991 te realiseren. In het belang het behoud en de bevordering te waarborgen van de effectieve concurrentie van de economische agenten die in België actief zijn, moet deze impasse zo snel mogelijk doorbroken worden.

Tel est l'objectif de la présente proposition de loi. Elle apporte une solution à un certain nombre des problèmes posés. Sans vouloir toucher aux acquis de la loi du 5 août 1991, qu'il a été très difficile de dégager — sur une période de trente ans — de discussions et de l'expérience de la loi du 27 mai 1960, la présente proposition centre son attention sur les points suivants:

- renforcer l'autonomie des deux organismes chargés de l'instruction et des décisions dans les dossiers concrets de notification, de demande ou de plainte;

- établir une séparation plus stricte entre, d'une part, les fonctions du Conseil de la concurrence et, d'autre part, celles du Service de la concurrence. Cette distinction a été rendue nécessaire par les frictions qui sont apparues entre les deux organismes, frictions qui ont été clairement mises en évidence, notamment dans le deuxième rapport d'activité du Conseil de la concurrence. Pour séparer les fonctions desdits organismes, il est également nécessaire de régler leurs relations sur les plans de la procédure et des structures;

- renforcer la direction du Service comme du Conseil de la concurrence, ce qui, en même temps, résout partiellement le problème du manque de moyens. Cette mesure vise surtout à inciter à l'amélioration du fonctionnement de ces deux organismes. Elle accroît par ailleurs leur professionnalisation, laquelle est indispensable à une communication efficace entre le Conseil et le Service de la concurrence;

- assurer une meilleure protection des droits de la défense;

- créer des seuils pertinents et vérifiables, pour ce qui est des objectifs du contrôle des concentrations;

- veiller aux conséquences financières. La proposition donne au pouvoir exécutif la possibilité de prendre les mesures nécessaires afin de pourvoir aux dépenses résultant de l'application de la loi du 5 août 1991.

La présente proposition de loi met en œuvre les éléments susvisés en respectant la structure et la philosophie de la loi existante. Ses auteurs souhaitent assurer la continuité dans l'élaboration de la législation.

Avant de passer au commentaire des articles, nous expliquerons plus en détail les lignes de force de la présente proposition, qui sont citées ci-dessus.

a) Le renforcement de l'autonomie du service et du conseil

Pour réaliser le renforcement de l'autonomie du service et du conseil, l'on prévoit de créer, en ce qui concerne le «Service de la concurrence», un orga-

Onderhavig wetsvoorstel wordt met dit doel ingediend. Het biedt een antwoord op een aantal gestelde problemen. Zonder afbreuk te doen aan de verworvenheden van de wet van 5 augustus 1991, die zeer moeizaam over een periode van dertig jaar werden totstandgebracht na besprekingen en ervaringen met de vroegere wet van 27 mei 1960, besteedt dit voorstel voornamelijk aandacht aan:

- het versterken van de autonomie van de twee organen die bij aanmeldingen, aanvragen of klachten het onderzoek en de beslissingen in concrete dossiers voor hun rekening nemen;

- het invoeren van een striktere functiescheiding voor enerzijds de Raad voor de Mededinging en anderzijds de Dienst voor de Mededinging. Gezien de fricties ontstaan tussen beide organen, zoals onder meer duidelijk omschreven in het tweede activiteitenverslag van de Raad voor de Mededinging, is hieraan noodzaak. Deze functiescheiding vereist dan evenzeer dat procedurieel en structureel de relatie tussen beide organen wordt vastgelegd;

- het versterken van de leiding van zowel de Dienst voor de Mededinging als de Raad voor de Mededinging. Dit draagt er mede toe bij een antwoord te verstrekken op de vraag naar meer middelen. Vooral versterkt het de stimuli om de werking van beide organen te bevorderen. Het verhoogt de professionalisering in de twee organen, ook noodzakelijk voor de efficiënte communicatie tussen Raad en Dienst voor de Mededinging;

- een betere bescherming van de rechten van de verdediging;

- de invoering van controleerbare en relevante drempels, wat de doeleinden van de controle op de concentraties betreft;

- de financiële consequenties. Het biedt aan de uitvoerende macht de mogelijkheden om zo nodig maatregelen te nemen die de betaalbaarheid waarborgen bij de realisatie van de wet van 5 augustus 1991.

Dit wetsvoorstel werkt aan de zopas geciteerde elementen, in het kader van de structuur en de gedachtegang van de bestaande wetgeving. Het wenst de continuïteit in de opbouw van de wetgeving te verzekeren.

Alvorens over te gaan tot de artikelsgewijze besprekking worden nog de aandachtspunten — *supra* reeds geciteerd — van onderhavig voorstel nader toegelicht.

a) Het versterken van de autonomie van de Dienst en de Raad

Dit gebeurt wat de «Dienst voor de Mededinging» betreft, door de oprichting van een instelling van openbaar nut, categorie C, zoals bedoeld bij de

nisme d'intérêt public de la catégorie C, tel que visé par la loi du 16 mars 1954. La création d'un organisme ayant une personnalité juridique propre doit permettre de garantir l'indépendance dont on a doté le service, comme on le verra plus loin, pour qu'il puisse mener l'instruction. Le Service de la concurrence est géré par un conseil d'administration dont le président et un des vice-présidents, au moins, sont des magistrats du parquet. Le service a le pouvoir d'instruire les pratiques visées au chapitre II de la loi du 5 août 1991.

En ce qui concerne le Conseil de la concurrence, l'on fixe les conditions à remplir pour pouvoir être nommé président, vice-président, membre ou membre suppléant; ces conditions visent à permettre au Conseil de la concurrence d'agir en toute indépendance, en tant que juridiction administrative ayant la compétence de décision, de proposition et d'avis.

En outre, le fait que deux organes autonomes interviennent dans les dossiers concrets, chacun pour ce qui est de ses compétences, constitue une garantie supplémentaire qui doit permettre d'éviter toute influence, quelle qu'elle soit.

*b) La question de la séparation plus stricte entre les missions du Conseil de la concurrence et celles du Service de la concurrence a déjà été abordée dans la rubrique *a*) qui figure ci-dessus.*

Le Conseil de la concurrence a la compétence de décision, de proposition et d'avis que la loi du 5 août 1991 lui confère.

Le Service de la concurrence a une compétence d'instruction, à l'inclusion de la compétence de recueillir des renseignements, et d'infliger des astreintes ou des amendes — en application de l'article 23, § 2, de la loi du 5 août 1991 uniquement. Étant donné la séparation entre les missions du service et les missions du conseil, il convient de définir la relation entre ceux-ci. C'est pourquoi l'on prévoit notamment, à l'article 17 de la présente proposition, que :

- le Conseil de la concurrence peut demander un complément d'instruction;
- les demandes d'instruction doivent être adressées au président du conseil d'administration du Service de la concurrence;
- le service doit faire rapport chaque mois au président du Conseil de la concurrence.

En outre, l'on définit clairement les compétences de chacun des acteurs du Conseil et du Service de la concurrence.

c) L'on renforce la direction et du Service de la concurrence et du Conseil de la concurrence.

wet van 16 maart 1954. De onafhankelijkheid waar mee ook het onderzoek moet kunnen worden gevoerd en die zoals verder blijkt aan deze Dienst is toegewezen, wordt derhalve gewaarborgd door de oprichting van een openbare instelling met eigen rechtspersoonlijkheid. De Dienst voor de Mededinging wordt beheerd door een raad van bestuur waarvan minstens de voorzitter en één ondervoorzitter parketmagistraat zijn. De dienst heeft de onderzoeksbevoegdheid voor de bij hoofdstuk II van de wet van 5 augustus 1991 bedoelde praktijken.

Wat de Raad voor de Mededinging betreft, worden de voorwaarden om tot voorzitter, ondervoorzitter, lid of plaatsvervangend lid te kunnen worden benoemd, vastgelegd; deze voorwaarden moeten ook de onafhankelijkheid waarborgen waar mee de Raad voor de Mededinging als administratief rechtscollege bevoegd voor de beslissingen, voorstellen en adviezen, dient op te treden.

Bovendien is het feit dat in concrete dossiers twee organen autonoom optreden, elk wat hun bevoegdheid betreft, een supplementaire waarborg tot het vermijden van welkdanige beïnvloeding ook.

*b) De striktere functiescheiding tussen de Raad voor de Mededinging en de Dienst voor de Mededinging werd onder rubriek *a) supra* reeds aangegeven.*

De Raad voor de Mededinging oefent de bevoegdheden uit van beslissing, voorstel en advies, zoals hem door de wet van 5 augustus 1991 toegekend.

De Dienst voor de Mededinging heeft de onderzoeksbevoegdheid — inclusief de bevoegdheid om onder dwang of boetebepaling, uitsluitend in het kader van de uitoefening van het bepaalde in artikel 23, § 2, van de wet van 5 augustus 1991 — inlichtingen op te eisen. Gezien deze functiescheiding is het dan ook vereist de relatie tussen Dienst en Raad vast te leggen. Hierin ligt het motief waarom in artikel 17 van dit voorstel onder andere wordt bepaald dat :

- de Raad voor de Mededinging aanvullend onderzoek kan opeisen;
- de verzoeken tot onderzoek dienen gericht te worden aan de voorzitter van de raad van bestuur van de Dienst voor de Mededinging;
- de Dienst maandelijks dient te rapporteren aan de voorzitter van de Raad voor de Mededinging.

Daarnaast is ook duidelijkheid geschapen in de bevoegdheden van elk der actoren in zowel de Raad als de Dienst voor de Mededinging.

c) De leiding van zowel de Dienst voor de Mededinging als de Raad voor de Mededinging wordt versterkt.

Le Service de la concurrence est dirigé, en tant qu'organisme d'intérêt public, par un conseil d'administration où siègent des magistrats et des experts.

Selon la présente loi en projet, le président du Conseil de la concurrence exerce ses fonctions à temps plein et les vice-présidents de ce conseil reçoivent un supplément de traitement pour l'exercice de leurs fonctions.

L'on a également tenu compte des remarques que le Conseil d'État a formulées dans son avis du 30 janvier 1997 (section de législation, première chambre) concernant le mandat de président du Conseil de la concurrence. Le président, les vice-présidents et les membres du Conseil de la concurrence, ainsi que les membres suppléants sont nommés par le pouvoir législatif.

d) L'on vise à mieux protéger les droits de la défense. Dans le deuxième rapport d'activité du Conseil de la concurrence, l'on signale également que la loi du 5 août 1991 ne prévoit pas la communication des faits que le conseil a incriminés au terme de la procédure. La présente proposition apporte une solution au problème. Par la communication des faits incriminés, l'on entend la définition des distorsions de concurrence provoquées par les pratiques qui sont reprochées; les faits doivent être qualifiés au sens des dispositions légales. Les charges doivent être suffisamment précises, pour que les parties puissent présenter convenablement leur défense. Il faut également que soient mentionnées les pièces sur lesquelles les charges se fondent.

e) La présente proposition modifie les seuils en matière de concentration, comme l'a suggéré également le Conseil de la concurrence, selon lequel les seuils actuels sont contestables, du point de vue de la sécurité juridique des entreprises comme du point de vue des objectifs du droit de la concurrence.

f) Pour limiter l'incidence financière de la présente proposition, l'on s'est voulu prudent, tant en ce qui concerne la mesure dans laquelle l'on renforcera la direction du Service et du Conseil (même si ce renforcement n'est pas négligeable, le Conseil a formulé des suggestions qui vont beaucoup plus loin) qu'en ce qui concerne les possibilités de récupérer certains débours.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 2

Cet article dispose explicitement qu'une demande de déclaration négative des entreprises ou associa-

De Dienst voor de Mededinging wordt als instelling van openbaar nut geleid door een raad van bestuur waarin magistraten en deskundigen zetelen.

De voorzitter van de Raad voor de Mededinging oefent in onderhavig voorstel zijn ambt voltijs uit en de ondervoorzitters van deze Raad ontvangen een weddebijslag voor het uitoefenen van hun ambt.

Er wordt eveneens toegemoetgekomen aan de opmerkingen geformuleerd in het advies van de Raad van State van 30 januari 1997 (afdeling Wetgeving, eerste kamer) omtrent dit voorzitterschap van de Raad voor de Mededinging. De voorzitter, ondervoorzitters en leden van de Raad voor de Mededinging alsook de plaatsvervangende leden worden door de Wetgevende Macht benoemd.

d) Er wordt gestreefd naar een betere bescherming van de rechten van de verdediging. Ook in het tweede activiteitenverslag van de Raad voor de Mededinging wordt er melding van gemaakt dat de wet van 5 augustus 1991 niet voorziet in een mededeling van punten van bezwaar die de Raad na afloop van de procedure ten laste legt. Dit wordt verholpen in onderhavig voorstel. Met de inkennisstelling van de punten van bezwaar wordt bedoeld dat het concurrentievervalsende effect van de gewraakte praktijken omschreven wordt; de feiten moeten gekwalificeerd worden in het licht van de wetsbepalingen. De punten van bezwaar moeten voldoende nauwkeurig zijn, zodat de partijen hun verweer degelijk kunnen voordragen en tevens moeten de stukken worden vermeld waarop de punten van bezwaar steunen.

e) Onderhavig voorstel wijzigt de drempels inzake concentratie, eveneens ingaand op de suggesties van de Raad voor de Mededinging, zeggende dat naar zijn oordeel de huidige drempels betwistbaar zijn, zowel uit het oogpunt van de rechtszekerheid voor de ondernemingen als wat de doeleinden van het mededingingsrecht betreft.

f) Teneinde de financiële consequenties van dit wetsvoorstel beperkt te houden, is een voorzichtig standpunt ingenomen, zowel op het vlak van de hoegroothed van de versterking van de leiding van de Dienst en de Raad (hoewel niet onbelangrijk, zijn er suggesties door de Raad geformuleerd die veel verstrekkender zijn) als op het vlak van het voorzien van mogelijkheden om bepaalde kosten te recupereren.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2

Bepaalt explicet dat een verzoek om negatieve verklaring door de betrokken ondernemingen of

tions d'entreprises intéressées doit être adressée au Service de la concurrence, ce qui cadre avec l'économie de la loi telle qu'elle avait été conçue en 1991.

Article 3

Les notifications visées à l'article 7, § 1er, de la loi du 5 août 1991 doivent être adressées au président du conseil d'administration du Service de la concurrence. Ce point est explicite pour indiquer que le conseil d'administration du Service de la concurrence dirige les activités de ce service et que les notifications en question doivent, dès lors, parvenir à son président. Cet article doit donc se lire conjointement avec l'article 10, § 3, de la présente proposition de loi.

Article 4

Cet article répond à ce qui est dit à ce sujet dans les rapports d'activité du Conseil de la concurrence. Comme l'avait indiqué le premier rapport d'activité, le seuil de la part de marché pose de sérieux problèmes, plus précisément en ce qui concerne l'application concrète de la notion de «marché concerné». Ce seuil de contrôle constitue un facteur important d'insécurité juridique pour les entreprises. Nous emboîtons donc le pas à la proposition, formulée dans le deuxième rapport d'activité du Conseil de la concurrence, de supprimer le seuil de la part de marché. Suivant également en cela la suggestion du Conseil de la concurrence, le seuil à considérer sera désormais celui du chiffre d'affaires réalisé en Belgique. En vue d'éviter des efforts inutiles face à ces concentrations relativement peu importantes, la proposition prévoit toutefois que l'entreprise dans laquelle la participation est acquise devra réaliser un chiffre d'affaires annuel minimum, hors impôts, d'un demi-milliard.

Article 5

L'évaluation des seuils doit permettre une adaptation vers le haut et vers le bas.

Article 6

La proposition prévoit une évaluation triennale des seuils visés à l'article 11, § 1er, de la loi du 5 août 1991.

Article 7

Étant donné que le Conseil de la concurrence peut, à la demande des entreprises concernées, se

ondernemingsverenigingen moet worden gericht aan de Dienst voor de Mededinging. Dit kadert in de opbouw van de wet zoals die reeds in 1991 werd geconcieerd.

Artikel 3

De aanmeldingen, vastgelegd in artikel 7, § 1, van de wet van 5 augustus 1991 moeten gericht worden aan de voorzitter van de Raad van bestuur van de Dienst voor de Mededinging. Dit wordt geëxpliceerd om aan te geven dat de Raad van bestuur van de Dienst voor de Mededinging de activiteiten van deze dienst leidt en dat bedoelde aanmeldingen derhalve bij zijn voorzitter dienen toe te komen. Dit artikel wordt derhalve gelezen in samenhang met artikel 10, § 3, van dit wetsvoorstel.

Artikel 4

Hiermee wordt ingegaan op de inhoud dienaangaande van de activiteitenverslagen van de Raad voor de Mededinging. Zoals reeds in het eerste activiteitenverslag werd aangegeven, leidt de marktaandeeldrempel tot ernstige problemen, meer bepaald wat de concrete toepassing van het begrip «betrokken markt» betreft. Die controledrempel vormt een belangrijke factor van rechtsonzekerheid voor de ondernemingen. Bijgevolg wordt ingegaan op het voorstel, geformuleerd in het tweede activiteitenverslag van de Raad voor de Mededinging, om de drempel van het marktaandeel te schrappen. Eveneens ingaande op de suggestie van de Raad voor de Mededinging wordt de omzetdrempel toegespitst op de in België verwezenlijkte omzet. Teneinde evenwel geen nodeloze inspanningen te leveren ten aanzien van relatief onbelangrijke concentraties, wordt erin voorzien dat de onderneming waarover de zeggenschap wordt verworven, minimaal een jaaromzet, exclusief belastingen, van een half miljard moet realiseren.

Artikel 5

De evaluatie van de drempels moet een aanpassing naar boven en naar onder mogelijk maken.

Artikel 6

Het voorstel voorziet in een driejaarlijkse toetsing van de drempels bedoeld in artikel 11, § 1, van de wet van 5 augustus 1991.

Artikel 7

Aangezien de Raad voor de Mededinging op verzoek van de betrokken ondernemingen zich kan uit-

prononcer sur le caractère réversible ou non de certaines mesures ou sur le caractère de modification durable ou non de la structure du marché, après la première période d'un mois d'examen de la concentration, il est souhaitable de fixer également un délai concret dans lequel le Service de la concurrence doit déposer un rapport contenant des éléments d'appréciation permettant de prendre une décision.

Article 8

Cet article relatif à la création du Service de la concurrence en tant qu'organisme d'intérêt public a déjà été amplement discuté dans la partie générale des développements.

Article 9

La comparaison entre l'ancien et le nouvel article 15 est suffisamment explicite.

Article 10

Cet article règle et la gestion du Service de la concurrence et les compétences de celui-ci. Il fixe aussi les conditions en matière d'expérience que le président et les vice-présidents doivent remplir. Le texte prévoit également l'obligation de rédiger un règlement d'ordre intérieur qui est soumis à tutelle.

Le § 3 fixe les compétences du conseil d'administration du Service de la concurrence, celles de son président, qui doit être un magistrat du parquet, et celles de son fonctionnaire dirigeant; il arrête la procédure en application de laquelle les rapports relatifs à l'instruction des affaires doivent être approuvés par le conseil d'administration et signés par son président ou par le magistrat compétent.

Article 11

L'article 11 règle la rémunération du président et des vice-présidents du conseil d'administration du Service de la concurrence, ainsi que les jetons de présence qui sont accordés aux membres du conseil d'administration.

Article 12

Cet article doit être lu en corrélation avec le premier alinéa de l'article 8.

Article 13, 1° et 2°

L'on prévoit de désigner deux vice-présidents spécialisés pour renforcer la direction du Conseil de la concurrence.

spreken over het al dan niet omkeerbaar karakter van bepaalde maatregelen of het al dan niet duurzaam karakter van de wijziging van de marktstructuur, na de eerste periode van één maand van onderzoek van de concentratie, is het wenselijk eveneens een concrete termijn te bepalen waarbinnen de Dienst voor de Mededinging een verslag met appréciatie-elementen om tot een besluitvorming te komen, dient neer te leggen.

Artikel 8

Dit artikel omtrent de oprichting van de Dienst voor de Mededinging als instelling van openbaar nut werd reeds uitvoerig besproken in het algemeen gedeelte van de toelichting.

Artikel 9

Vergelijking van oud en nieuw artikel 15 is voldoende duidelijk.

Artikel 10

Legt zowel het beheer als de regeling van bevoegdheden binnen de Dienst voor de mededinging vast. De ervaringsvereisten van voorzitter en ondervoorzitters worden eveneens bepaald. De verplichting een huishoudelijk reglement op te stellen dat aan voogdij is onderworpen, wordt in de tekst geëxpliciteerd.

Paragraaf 3 legt de bevoegdheden van de Raad van bestuur van de Dienst voor de mededinging, van zijn voorzitter/parketmagistraat en van zijn leidinggevend ambtenaar vast, evenals de proceduriële aanleiding, waarbij de verslagen betreffende het onderzoek van de zaken dienen goedgekeurd te worden door zijn Raad van bestuur en ondertekend door zijn voorzitter of de bevoegde magistraat.

Artikel 11

Artikel 11 regelt de vergoeding van de voorzitter en ondervoorzitters van de Raad van bestuur van de Dienst voor de Mededinging, alsook het presentiegeld toegekend aan de leden van de Raad van bestuur.

Artikel 12

Moet gelezen worden in samenhang met het eerste lid van artikel 8.

Artikel 13, 1° en 2°

Om de leiding van de Raad voor Mededinging te versterken, wordt in twee ondervoorzitters met specifieke deskundigheid voorzien.

Article 13, 3°

L'on a tenu compte, pour la rédaction du 3°, des remarques que le Conseil d'État avait formulées dans l'avis dont il est question ci-dessus, ainsi que des conditions d'indépendance que les membres du Conseil de la concurrence ou leurs suppléants doivent remplir.

Article 13, § 4

Le contenu de ce paragraphe s'explique par la nouvelle structure de gestion du Service de la concurrence et par les compétences de ses fonctionnaires dirigeants, telles que prévues à l'article 10, § 3.

Article 14

Le rôle attribué aux Chambres législatives rend nécessaire l'adaptation de l'article 18 de la loi du 5 août 1991. Cette adaptation donne suite aussi à l'avis du Conseil d'État du 30 janvier 1997 (*cf. supra*).

Article 15

Cet article prévoit, comme le suggère le Conseil de la concurrence, que son rapport annuel contiendra aussi ses décisions, ses propositions et ses avis ainsi que les arrêts rendus par la cour d'appel en application de la loi du 5 août 1991.

Article 17

Les modifications proposées aux 1° et 2° de cet article sont déjà commentées dans la partie générale des développements; pour pouvoir séparer les fonctions comme proposé, il faut en effet définir les liens procéduraux entre le Service et le Conseil de la concurrence.

Les 3°, 4° et 5° de cet article visent à adapter le texte en fonction de la nouvelle répartition des compétences. Ils ont trait au fait que le pouvoir d'instruction, y compris le droit de recueillir des renseignements, appartient au Service de la concurrence.

Le 6° règle également un aspect de la relation entre le Conseil et le Service de la concurrence, comme déjà indiqué ci-dessus.

Article 18

Cet article vise à l'instauration d'un délai fixe pour ce qui est des questions qui y sont visées (arrêté ministériel/décision/arrêt), y compris en cas de pratiques restrictives de concurrence.

Artikel 13, 3°

Komt tegemoet aan de bedenkingen geformuleerd in het advies van de Raad van State waarvan *supra* sprake, alsook aan de vereisten van onafhankelijkheid waaraan de leden van de Raad voor de Mededinging of hun plaatsvervangers moeten voldoen.

Artikel 13, § 4

De inhoud van deze paragraaf is te verklaren door de nieuwe beheersstructuur van de Dienst voor de Mededinging en de bevoegdheden van zijn leidinggevende ambtenaren, zoals bepaald in artikel 10, § 3.

Artikel 14

De aanpassing van artikel 18 van de wet van 5 augustus 1991 is noodzakelijk omwille van de toegemeten rol van de Wetgevende Kamers. Dit gebeurt eveneens in opvolging van het advies van de Raad van State van 30 januari 1997, waarvan *supra* sprake.

Artikel 15

Ingaande op een suggestie van de Raad voor de Mededinging worden aan zijn jaarlijks verslag de beslissingen, voorstellen en adviezen van de Raad toegevoegd alsook de arresten geveld door het hof van beroep, ter uitvoering van de wet van 5 augustus 1991.

Artikel 17

De wijzigingen sub 1° en 2° van dit artikel werden in het algemeen gedeelte van de toelichting reeds toegelicht; de vooropgestelde functiescheiding eist inderdaad dat de proceduriële relatie tussen de Dienst en de Raad voor de Mededinging wordt vastgelegd.

Het 3°, 4° en 5° beogen een tekstaanpassing in het licht van de nieuwe bevoegdheidsverdeling. Deze paragrafen houden verband met het feit dat de onderzoeksbevoegdheid, inclusief het opvorderen van inlichtingen, toekomt aan de Dienst voor de Mededinging.

Het 6° regelt eveneens een aspect van de relatie tussen de Raad voor de Mededinging en de Dienst voor de Mededinging, zoals *supra* reeds aangegeven.

Artikel 18

Dit artikel beoogt, ook in het geval van restrictive mededingingspraktijken, in een vaste termijn te voorzien voor de in het artikel opgesomde aangelegenheden (ministerieel besluit/beslissing/arrest).

Article 19

L'obligation de respecter les droits de la défense implique que les parties doivent pouvoir recevoir communication des faits qui leur sont reprochés, et de la qualification qui a été donnée à ceux-ci dans le cadre du droit de la concurrence, et ce pour qu'elles puissent préparer efficacement leur défense devant le conseil. La proposition de loi prévoit l'insertion de l'article 19, afin de garantir également le respect des droits de la défense en ce qui concerne les faits incriminés que le Conseil de la concurrence a retenus au dernier moment. Il prévoit également une procédure de communication de ces faits aux entreprises par le secrétaire du conseil.

Article 20

Étant donné que la notification d'une concentration doit parvenir au Service de la concurrence et que le texte en question prévoit un délai dans lequel les décisions du Conseil de la concurrence doivent être prises, il est souhaitable de prévoir également un délai fixe dans lequel le Service de la concurrence devra transmettre au conseil les éléments d'appréciation.

Articles 21/22

Dans la «Section 7. Amendes et astreintes», il était nécessaire d'adapter le texte à la séparation plus stricte des fonctions. Dans les développements généraux, nous avons déjà expliqué que le pouvoir d'instruction appartient au Service de la concurrence, y compris le pouvoir d'exiger des renseignements sous peine d'astreinte ou d'amende exclusivement dans le cadre de l'exercice des dispositions de l'article 23, § 2, de la loi du 5 août 1991.

Article 23

Cet article de la proposition règle également une question de procédure en disposant explicitement que les décisions relatives aux amendes et astreintes doivent être notifiées aux personnes, entreprises et associations d'entreprises à l'intervention du secrétaire du conseil.

Article 24

Cet article apporte à la loi du 5 août 1991 les adaptations de texte qu'impose la séparation des fonctions entre le Conseil de la concurrence, d'une part, et le Service de la concurrence, d'autre part. Il s'inscrit donc dans le droit fil de ce qui a été expliqué ci-dessus.

Artikel 19

De eerbiediging van de rechten van de verdediging impliceert dat de partijen kennis kunnen nemen van de feiten die hen ten laste worden gelegd en van de kwalificatie van deze feiten in het licht van het mededdingsrecht om hun verweer voor de Raad nuttig voor te bereiden. Om nu toe te laten dat dit verweer ook zou gewaarborgd zijn voor de punten van bezwaar die pas door de Raad voor de Mededinging werden weerhouden, wordt dit ingelast. Het voorziet tevens in de procedure, waarbij de punten van bezwaar door de secretaris van de Raad ter kennis worden gebracht aan de ondernemingen.

Artikel 20

Aangezien de aanmelding van een concentratie dient in te komen bij de Dienst voor de Mededinging en in bedoelde tekst in een termijn is voorzien waarbinnen de beslissingen van de Raad voor de Mededinging moeten worden getroffen, is het wenselijk ook in een vaste termijn te voorzien waarbinnen de Dienst voor de Mededinging de appreciatielementen moet overzenden aan de Raad.

Artikelen 21/22

In de «Afdeling 7. Geldboeten en dwangsommen» was het noodzakelijk de tekst aan te passen aan de striktere functiescheiding. In het algemeen gedeelte van de toelichting werd reeds uiteengezet dat de onderzoeksbevoegdheid toekomt aan de Dienst voor de Mededinging, inclusief de bevoegdheid om uitsluitend in het kader van de uitoefening van het bepaalde in artikel 23, § 2, van de wet van 5 augustus 1991 onder dwang of boetebeveling inlichtingen te eisen.

Artikel 23

Dit artikel van het voorstel regelt eveneens een proceduriële aangelegenheid waarbij explicet wordt bepaald dat de beslissingen aangaande geldboeten en dwangsommen moeten worden ter kennis gebracht aan de personen, ondernemingen en ondernemingsverenigingen door tussenkomst van de secretaris van de Raad.

Artikel 24

Dit artikel brengt de nodige tekstaanpassing aan in de wet van 5 augustus 1991 ten gevolge van de functiescheiding voor enerzijds de Raad voor de Mededinging en anderzijds de Dienst voor de Mededinging. Dit sluit derhalve aan bij hetgeen hoger is uiteengezet.

Article 25

Cet article doit se lire conjointement avec l'article 4.

Article 26

Il s'agit d'une adaptation de texte en vue de clarifier la procédure.

Article 27

Le renforcement tant de la direction du Service de la concurrence que de celle du Conseil de la concurrence entraîne un certain nombre de conséquences financières. Nonobstant les avantages macro-économiques que générera indubitablement cette législation, l'article proposé vise à donner malgré tout au pouvoir exécutif, pour des raisons d'orthodoxie budgétaire, la possibilité d'en amortir les conséquences financières (au cas où cela s'avérerait nécessaire). Nous prévoyons à cet égard une série de modalités et de limitations.

Article 28

Cet article règle le problème de la validité des accords, décisions et pratiques concertées qui existent au moment de l'entrée en vigueur de la loi. Nous renvoyons à ce propos aux suggestions du deuxième rapport d'activité du Conseil de la concurrence.

Article 29

Cet article reprend la proposition Vandenberghe-Erdman (doc. Sénat n° 417/1 du 13 septembre 1996) et doit se lire conjointement avec l'article 13 de la présente proposition.

Artikel 25

Moet worden samengelezen met artikel 4.

Artikel 26

Tekstaanpassing omwille van proceduriële duidelijkheid.

Artikel 27

Het feit dat zowel de leiding van de Dienst voor de Mededinging als die van de Raad voor de Mededinging werden versterkt, brengt een aantal financiële consequenties met zich mee. Onafgezien de macro-economische voordelen welke de uitvoering van deze wetgeving ongetwijfeld zal meebrengen, beoogt dit artikel, omwille van de budgettaire orthodoxie, toch aan de uitvoerende macht de mogelijkheden te bieden (ingeval dit nodig mocht blijken) de financiële consequenties hiervan op te vangen. Een aantal modaliteiten en beperkingen worden hierbij aangegeven.

Artikel 28

Dit artikel regelt de problematiek van de geldigheid van overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde gedragingen die bestaan op het tijdstip van de inwerkingtreding van de wet. Hiervoor verwijs ik naar de suggesties in het tweede activiteitenverslag van de Raad voor de Mededinging.

Artikel 29

Dit artikel neemt het wetsvoorstel Vandenberghe-Erdman (Stuk Senaat nr. 417/1 van 13 september 1996) over en dient gelezen te worden in samenhang met artikel 13 van dit voorstel.

Jacques D'HOOGHE.

*
* *

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 6, § 2, de la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique, les mots «auprès du Service de la concurrence» sont insérés entre les mots «modalités d'introduction» et les mots «des demandes».

Art. 3

L'article 7, § 1er, premier alinéa, de la même loi est complété par une deuxième phrase, libellée comme suit:

«Ces notifications sont adressées au président du conseil d'administration.»

Art. 4

L'article 11, § 1er, de la même loi est remplacé par ce qui suit:

«§ 1er. Les dispositions de la présente section ne s'appliquent que lorsque les entreprises concernées totalisent ensemble, sur le marché intérieur, un chiffre d'affaires annuel, hors impôts, de plus de trois milliards de francs et que l'entreprise dans laquelle la participation est acquise réalise un chiffre d'affaires annuel, hors impôts, de plus de 500 millions de francs.»

Art. 5

À l'article 11, § 2, de la même loi, le mot «majorer» est remplacé par le mot «adapter».

Art. 6

L'article 11 de la même loi est complété par un § 3, libellé comme suit:

«§ 3. Tous les trois ans, le Conseil de la concurrence procède à une évaluation des seuils visés au § 1er, compte tenu de l'incidence économique et de la charge administrative pour les entreprises.

Le Service de la concurrence remet un avis au conseil en vue de cette évaluation.»

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 6, § 2, van de wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging worden tussen de woorden «bedoeld bij § 1» en de woorden «wordt ingediend» de woorden «bij de Dienst voor de mededinging» ingevoegd.

Art. 3

Artikel 7, § 1, eerste lid, van dezelfde wet wordt aangevuld met een tweede zin, luidend als volgt:

«Deze aanmeldingen worden gericht aan de voorzitter van de Raad van bestuur.»

Art. 4

Artikel 11, § 1, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«§ 1. De bepalingen van deze afdeling zijn slechts van toepassing wanneer de betrokken ondernemingen samen op de binnenlandse markt een jaaromzet, exclusief belastingen, van meer dan drie miljard frank totaliseren en wanneer de onderneming waarover de zeggenschap wordt verworven een jaaromzet, exclusief belastingen, realiseert van meer dan 500 miljoen frank.»

Art. 5

In artikel 11, § 2, van dezelfde wet wordt *in fine* het woord «verhogen» vervangen door het woord «aanpassen».

Art. 6

Artikel 11 van dezelfde wet wordt aangevuld met een § 3, luidend als volgt:

«§ 3. Om de drie jaar gaat de Raad voor de Mededinging over tot een toetsing van de drempels bedoeld in § 1, daarbij rekening houdend met de economische impact en de administratieve last voor de ondernemingen.

Met het oog op deze toetsing brengt de Dienst voor de Mededinging aan de Raad een advies uit.»

Art. 7

L'article 12, § 5, premier alinéa, est complété par une deuxième phrase, rédigée comme suit:

«Dans ce cas, le Conseil de la concurrence demande que le Service de la concurrence dépose dans les dix jours un rapport relatant l'état d'avancement de l'examen, ainsi que les éléments d'appréciation devant permettre de prendre la décision visée au présent paragraphe.»

Art. 8

L'article 14 de la même loi est remplacé par ce qui suit:

«*Art. 14.* — § 1er. Il est créé, sous la dénomination «Service de la concurrence», un organisme public doté de la personnalité juridique, qui est soumis à la tutelle du ministre des Affaires économiques. Son siège est établi dans la Région de Bruxelles-Capitale.

§ 2. Le Service de la concurrence est chargé de rechercher et de constater les pratiques visées au chapitre II.

Il examine les affaires introduites sur la base de la présente loi et veille à l'exécution des décisions prises.

Il est également chargé du secrétariat du Conseil de la concurrence.

§ 3. Le Service de la concurrence est soumis à la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public. Il est classé dans la catégorie C visée à l'article 1er de ladite loi du 16 mars 1954.

À l'article 1er de la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public, la catégorie C est complétée, dans l'ordre alphabétique, par les mots «Service de la concurrence.»

Art. 9

L'article 15 de la même loi est remplacé par ce qui suit:

«*Art. 15.* — Le Roi fixe le cadre organique du Service de la concurrence et en détermine les conditions d'accès, en tenant compte de la nécessité spécifique de stabilité, de spécialisation et de continuité du service.»

Art. 10

Dans la même loi est inséré un article 15bis, qui est rédigé comme suit:

«*Art. 15bis.* — § 1er. Le Service de la concurrence est géré par un conseil d'administration, qui se

Art. 7

Artikel 12, § 5, eerste lid, wordt aangevuld met een tweede zin, luidend als volgt:

«In dat geval vraagt de Raad voor de Mededinging dat de Dienst voor de Mededinging binnen tien dagen een verslag zou neerleggen, bevattende de stand van zaken van het onderzoek, evenals de appreciatie-elementen om tot de besluitvorming, bedoeld in deze paragraaf, te komen.»

Art. 8

Artikel 14 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«*Art. 14.* — § 1. Onder de benaming «Dienst voor de Mededinging» wordt een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid ingesteld die aan de voogdij van de minister van Economische Zaken onderworpen is. Haar zetel is gevestigd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

§ 2. De Dienst voor de Mededinging is belast met de opsporing en de vaststelling van de bij hoofdstuk II bedoelde praktijken.

Hij onderzoekt de op grond van deze wet ingediende zaken en hij waakt over de uitvoering van de getroffen beslissingen.

Hij is eveneens belast met het secretariaat van de Raad voor de Mededinging.

§ 3. De Dienst voor de Mededinging is onderworpen aan de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Hij is gerangschikt in de categorie C, bedoeld in artikel 1 van de hogergenoemde wet van 16 maart 1954.

In artikel 1 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut wordt de categorie C aangevuld, naar alfabetische volgorde, met de woorden «Dienst voor de Mededinging.»

Art. 9

Artikel 15 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«*Art. 15.* — «De Koning stelt de organieke personeelsformatie van de Dienst voor de Mededinging, evenals de toegangsvoorwaarden ervoor vast, rekening houdend met de bijzondere noodzaak tot stabiliteit, specialisatie en continuïteit van de Dienst.»

Art. 10

In dezelfde wet wordt een artikel 15bis ingevoegd, luidend als volgt:

«*Art. 15bis.* — § 1. De Dienst voor de Mededinging wordt beheerd door een raad van bestuur,

compose d'un président, de deux vice-présidents et de quatre membres. Le président et l'un des vice-présidents doivent être magistrats du parquet et avoir au moins cinq ans d'expérience en cette qualité.

L'autre vice-président doit être titulaire d'un diplôme universitaire en économie ou en économie appliquée, et compter dans sa carrière professionnelle cinq ans d'expérience utile relative au problème de la concurrence. Les membres sont nommés en raison de leurs compétences en matière de concurrence.

Les président, vice-présidents et membres du conseil d'administration du Service de la concurrence sont nommés par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. Leur mandat est de six ans. Il est renouvelable.

§ 2. Le conseil d'administration du Service de la concurrence établit son règlement d'ordre intérieur et le soumet au Roi pour approbation.

§ 3. Le conseil d'administration du Service de la concurrence dirige les activités de celui-ci. Il approuve les rapports concernant l'instruction des affaires qui sont destinés au Conseil de la concurrence.

Le président du conseil d'administration du Service de la concurrence, ou un magistrat du parquet qui fait partie du conseil d'administration et qui est désigné à cet effet par le règlement d'ordre intérieur signe les rapports qui ont été approuvés avant de les transmettre au Conseil de la concurrence; le président ou un magistrat du parquet désigné par le règlement d'ordre intérieur est également compétent pour la délivrance des mandats d'instruction nécessaires.

Le fonctionnaire dirigeant du Service de la concurrence est chargé de la direction générale des activités journalières du Service de la concurrence. Il est habilité à assister, avec voix consultative, aux réunions du conseil d'administration du Conseil de la concurrence, ainsi qu'aux réunions du Conseil de la concurrence et à celles des chambres, au sens de l'article 17, § 5.»

Art. 11

Dans la même loi, il est inséré un article 15ter, qui est rédigé comme suit:

«*Art. 15ter. — Le président du conseil d'administration du Service de la concurrence reçoit un supplément de traitement qui est égal au supplément de traitement maximum dont peut bénéficier un juge d'instruction près d'un tribunal dont le ressort compte au moins 500 000 habitants.*

bestaande uit een voorzitter, twee ondervoorzitters en vier leden. De voorzitter en één ondervoorzitter moeten parketmagistraat zijn met minimaal vijf jaar ervaring in die hoedanigheid.

De andere ondervoorzitter moet over een universitair diploma beschikken in een economische of een toegepast economische richting en tevens in zijn beroepsloopbaan vijf jaar ervaring, nuttig inzake de appreciatie van mededingingsproblematiek, hebben opgedaan. De leden worden benoemd op grond van hun bevoegdheid inzake mededinging.

De voorzitter, ondervoorzitters en leden van de Raad van Bestuur van de Dienst voor de Mededinging worden bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit benoemd. Hun mandaat heeft een duur van zes jaar en kan verlengd worden.

§ 2. De Raad van Bestuur van de Dienst voor de Mededinging stelt zijn huishoudelijk reglement op en legt het ter goedkeuring aan de Koning voor.

§ 3. De Raad van Bestuur van de Dienst voor de Mededinging leidt de activiteiten van de Dienst voor de Mededinging en keert de verslagen, bestemd voor de Raad voor de Mededinging, betreffende het onderzoek van de zaken goed.

De voorzitter van de Raad van Bestuur van de Dienst voor de Mededinging of een parketmagistraat die deel uitmaakt van de raad van bestuur en door het huishoudelijk reglement hiertoe werd aangewezen, ondertekent de goedgekeurde verslagen alvorens ze over te zenden aan de Raad voor de Mededinging; de voorzitter of een hiertoe in het huishoudelijk reglement aangewezen parketmagistraat is tevens bevoegd voor het verlenen van de nodige onderzoeksmandaten.

De leidinggevend ambtenaar van de Dienst voor de Mededinging is belast met de algemene leiding van de dagelijkse werking van de Dienst voor de Mededinging. Hij is gerechtigd om met adviserende stem de vergaderingen van de Raad van Bestuur van de Dienst voor de Mededinging, alsook de vergaderingen van de Raad voor de Mededinging en die van de kamers, zoals bedoeld in artikel 17, § 5, bij te wonen.»

Art. 11

In dezelfde wet wordt een artikel 15ter ingevoegd, luidend als volgt:

«*Art. 15ter. — De voorzitter van de Raad van Bestuur van de Dienst voor de Mededinging ontvangt een weddebijslag, gelijk aan de hoogste weddebijslag van een onderzoeksrechter bij een rechtbank waarvan het rechtsgebied minstens 500 000 inwoners telt.*

Le vice-président-magistrat de parquet reçoit un supplément de traitement qui est égal au supplément de traitement maximum dont peut bénéficier un juge d'instruction près un tribunal dont le ressort compte moins de 500 000 habitants; l'autre vice-président reçoit une indemnité qui est égale à ce supplément de traitement.

Les montants des jetons de présence qui sont accordés aux membres ordinaires du conseil d'administration sont fixés par le Roi.»

Art. 12

À l'article 16 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° au premier alinéa, première phrase, les mots «auprès du ministère des Affaires économiques» sont supprimés;

2° un troisième alinéa est inséré, qui est rédigé comme suit:

«Le conseil a son siège à la même adresse que le Service de la concurrence.»

Art. 13

À l'article 17 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° au § 1er, 1, de la même loi, le mot «le», qui se trouve entre les mots «et» et «vice-président» est remplacé par le mot «un».

2° au § 1er, 2, la première phrase, jusqu'aux mots «parmi ceux-ci» est remplacée par ce qui suit: «six, dont le vice-président, sont désignés en raison de leurs compétences en matière de concurrence».

3° le § 3 est remplacé par la disposition suivante:

«§ 3. 1. Pour pouvoir être nommé et rester président, vice-président ou membre du Conseil de la concurrence ou membre suppléant, les candidats doivent remplir les conditions suivantes:

- a) être Belge;
- b) jouir des droits civils et politiques;
- c) ne pas relever de l'autorité hiérarchique d'un ministre et n'avoir aucun lien avec une administration du Ministère des Affaires économiques, un service administratif Économie des régions, un parastatal et un organisme qui dépendent de ces départements;
- d) n'être membre ni du Parlement européen, ni du Parlement fédéral, ni d'un Conseil de communauté ou de région.

2. Le président, les vice-présidents et les membres du Conseil de la concurrence, ainsi que les membres

De ondervoorzitter-parketmagistraat ontvangt een weddebijslag, gelijk aan de hoogste weddebijslag van een onderzoeksrechter bij een rechtbank waarvan het rechtsgebied minder dan 500 000 inwoners telt; de andere ondervoorzitter ontvangt een vergoeding, gelijk aan deze weddebijslag.

Het presentiegeld toegekend aan de gewone leden van de raad van bestuur wordt door de Koning bepaald.»

Art. 12

In artikel 16 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, eerste zin, worden de woorden «bij het ministerie van Economische Zaken» geschrapt;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, luidend als volgt:

«De raad heeft zijn zetel op hetzelfde adres als de Dienst voor de Mededeling.»

Art. 13

In artikel 17 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1, punt 1, van dezelfde wet wordt het lidwoord «de» tussen de woorden «en» en het woord «ondervoorzitter» vervangen door het woord «een».

2° in § 1, punt 2, wordt de eerste zin tot aan de woorden «onder wie ...» vervangen door de woorden: «zes, waaronder een ondervoorzitter, aangewezen op grond van hun bevoegdheid inzake mededinging».

3° paragraaf 3 wordt vervangen als volgt:

«§ 3. 1. Om tot voorzitter, ondervoorzitter of lid van de Raad voor de Mededeling of plaatsvervarend lid hiervan benoemd te kunnen worden en te kunnen blijven, moeten de kandidaten aan de volgende voorwaarden voldoen:

- a) Belg zijn;
- b) de burgerlijke en politieke rechten genieten;
- c) niet onder het hiërarchisch gezag van een minister staan en onafhankelijk zijn van de besturen van het ministerie van Economische Zaken, de administratieve diensten Economie van de gewesten, de parastataLEN en de organismen die afhangen van deze departementen;
- d) geen lid zijn van het Europees of Federaal Parlement, noch van een Gemeenschaps- of Gewestraad.

2. De voorzitter, ondervoorzitters en leden van de Raad voor de Mededeling alsook de plaatsvervan-

suppléants, sont nommés alternativement par le Sénat et la Chambre des représentants sur une liste double présentée par le Conseil des ministres pour chacun des mandats vacants.

Leur mandat est de six ans; il est renouvelable.

Avant d'entrer en fonction, le président, les vice-présidents et les membres du Conseil de la concurrence, de même que leurs suppléants, prêtent, selon le cas, entre les mains du président du Sénat ou du président de la Chambre des représentants, le serment suivant: «Je jure de remplir les devoirs de ma charge en âme et conscience et en toute impartialité».

Le président et les vice-présidents doivent justifier de leur connaissance de la langue française et de la langue néerlandaise.

Un membre et un membre suppléant au moins doivent justifier de leur connaissance de la langue allemande.

4° au § 4, premier alinéa, les mots «désignés à cette fin par le ministre parmi les fonctionnaires du Service de la concurrence» sont remplacés par les mots «désignés à cette fin par le fonctionnaire dirigeant du Service de la concurrence parmi ses fonctionnaires».

Art. 14

L'article 18 de la même loi est modifié comme suit:

«1° Au § 4, les mots «Le Roi procède,» sont remplacés par les mots «Le Sénat ou la Chambre des représentants procède, à tour de rôle,».

2° Au § 4, le deuxième alinéa est remplacé par le texte suivant:

«Le Sénat ou la Chambre des représentants procède également, à tour de rôle, au remplacement d'un membre qui :

- est atteint d'incapacité physique ou mentale;

- n'a plus de résidence sur le territoire belge;

- ne satisfait plus aux conditions définies à l'article 17, § 3, 1er, de la présente loi.

Si le président du Conseil de la concurrence est issu de l'ordre judiciaire, il reprend sa fonction après la fin de sa mission.»

3° Le même article est complété par un § 6, qui est rédigé comme suit:

«Sur la proposition du conseil, réuni en séance plénière, le Sénat ou la Chambre des représentants, à

gende leden worden beurtelings door de Senaat en door de Kamer van volksvertegenwoordigers benoemd uit een dubbeltal dat door de Ministerraad voor elk van de vacante mandaten wordt voorgedragen.

Hun mandaat heeft een duur van zes jaar en kan worden verlengd.

Alvorens in functie te treden, leggen de voorzitter, de ondervoorzitters en de leden van de Raad voor de Mededinging, alsook hun plaatsvervangende leden, naargelang het geval, in handen van de voorzitter van de Senaat of van de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers de volgende eed af: «Ik zweer de plichten van mijn opdracht gewetensvol en onpartijdig te vervullen».

De voorzitter en de ondervoorzitters moeten hun kennis van de Nederlandse en de Franse taal bewijzen.

Ten minste één lid en één plaatsvervanger moeten hun kennis van de Duitse taal bewijzen.»

4° In § 4, eerste lid, worden de woorden «hiertoe aangewezen door de minister onder de ambtenaren van de Dienst voor de Mededinging» vervangen door de woorden «hiertoe aangewezen door de leidinggevende ambtenaar van de Dienst voor de Mededinging onder zijn ambtenaren».

Art. 14

In artikel 18 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

«1° In § 4 worden de woorden «De Koning gaat,» vervangen door de woorden «Overeenkomstig de beurtrol gaat de Senaat of de Kamer van volksvertegenwoordigers,».

2° In § 4 wordt het tweede lid vervangen als volgt:

«Naargelang de beurtrol gaat de Senaat of de Kamer van volksvertegenwoordigers eveneens over tot vervanging van een lid wanneer dit:

- aangetast is door fysieke of mentale ongeschiktheid;

- geen verblijfplaats op Belgisch grondgebied meer heeft;

- niet langer voldoet aan de voorwaarden, bepaald in artikel 17, § 3, 1, van deze wet.

Komt hij uit de rechterlijke orde, dan herneemt de voorzitter van de Raad voor de Mededinging zijn functie, na de beëindiging van zijn opdracht.»

3° Hetzelfde artikel wordt aangevuld met een § 6, luidende:

«Op voorstel van de raad, in plenaire vergadering verenigd, wordt, naargelang de beurtrol door de

tour de rôle, considère comme étant démissionnaire tout membre du conseil qui a manqué, sans raison valable, de participer à trois réunions successives du conseil.»

Art. 15

L'article 19 de la même loi est modifié de la manière suivante:

1° Au § 5, entre la première et la deuxième phrase, il est inséré une phrase nouvelle qui est rédigée comme suit:

«Les décisions, propositions et avis du conseil, ainsi que les arrêts pris par la cour d'appel en application de la présente loi, sont joints au rapport.»

2° Le § 6 est abrogé.

Art. 16

L'article 20 de la même loi est remplacé par le texte suivant:

«Art. 20. — § 1er. Le président du Conseil de la concurrence exerce sa fonction conformément aux dispositions de l'article 309bis du Code judiciaire.

Le vice-président du Conseil de la concurrence, magistrat de l'ordre judiciaire, peut continuer à siéger suivant son rang, pour le jugement des affaires qui sont soumises au tribunal auquel il appartient; il perçoit un supplément de traitement équivalent au supplément qui est accordé à un premier substitut du procureur du Roi ayant une ancienneté minimale. L'autre vice-président perçoit une rémunération équivalente à ce supplément de traitement.

§ 2. Le Roi fixe le montant des rémunérations attribuées aux autres membres du Conseil de la concurrence, aux experts, ainsi qu'à toute personne appelée à collaborer avec le conseil.»

Art. 17

L'article 23 de la même loi est modifié de la manière suivante:

«1° Le § 1er de cet article est complété par un littera g), qui est rédigé comme suit:

«g) à la demande du Conseil de la concurrence, lorsque le conseil estime, avant de prendre une décision dans une affaire pendante, qu'il doit être procédé à une instruction complémentaire, comme prévu à la section 5.»

Senaat of de Kamer van volksvertegenwoordigers elk lid van de raad dat zonder geldige reden niet heeft deelgenomen aan drie opeenvolgende zittingen van de Raad, als ontslagnemend beschouwd.»

Art. 15

In artikel 19 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In § 5 wordt tussen de eerste en de tweede zin een nieuwe zin ingevoegd, luidende:

«De beslissingen, voorstellen en adviezen van de raad worden als bijlage aan het verslag gehecht, alsook de arresten getroffen door het hof van beroep in uitvoering van onderhavige wet.»

2° Paragraaf 6 wordt opgeheven.

Art. 16

Het artikel 20 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«Art. 20. — § 1. De voorzitter van de Raad voor de Mededinging oefent zijn ambt uit volgens de bepalingen van artikel 309bis van het Gerechtelijk Wetboek.

De ondervoorzitter van de Raad voor de Mededinging, magistraat van de rechterlijke orde, kan volgens zijn rang zitting blijven nemen voor de berechting van de zaken die aan de rechtbank, waar toe hij behoort, worden voorgelegd; hij ontvangt een weddebijslag, gelijk aan de weddebijslag van een eerste substituut-procureur des Konings met minimale ancienniteit. De andere ondervoorzitter ontvangt een vergoeding, gelijk aan deze weddebijslag.

§ 2. De Koning bepaalt het bedrag van de vergoedingen toegekend aan de andere leden van de Raad voor de Mededinging, aan de deskundigen, alsook aan elke persoon die met de raad dient samen te werken.»

Art. 17

In artikel 23 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

«1° Aan § 1 wordt een punt g) toegevoegd, luidende:

«g) op verzoek van de Raad voor de Mededinging, in het geval de raad aanvullend onderzoek nodig acht ten aanzien van een aanhangige zaak, alvorens het nemen van een beslissing, zoals bepaald in afdeling 5.»

2° Le même § 1er est complété par un deuxième alinéa, qui est rédigé comme suit :

«La demande d'instruction est adressée au président du conseil d'administration du Service de la concurrence.»

3° Au § 2, point 3, premier alinéa, les mots «le président du Conseil de la concurrence peut, sur simple requête du Service,» sont remplacés par les mots «le président ou un magistrat compétent du parquet du conseil d'administration du Service de la concurrence peut.».

4° Au § 2, point 3, deuxième alinéa, deuxième phrase, les mots «le président du Conseil de la concurrence» sont remplacés par les mots «le président ou un magistrat du parquet compétent, du conseil d'administration du Service de la concurrence.»

5° Au § 3, huitième alinéa, les mots «le président du Conseil de la concurrence ou les magistrats membres du Conseil» sont remplacés par les mots «le président du conseil d'administration du Service de la concurrence ou les magistrats qui siègent également au sein du conseil d'administration».

6° Le même article est complété par un § 6 qui est rédigé comme suit :

«§ 6. Le service informe chaque fois, par écrit, le président du Conseil de la concurrence des affaires pendantes auprès du service et mentionne à cette occasion les éléments essentiels de chacune d'elles. Le Conseil de la concurrence peut requérir des informations complémentaires par demande motivée.»

Art. 18

L'article 24, § 4, de la même loi est complété par les phrases suivantes :

«Un arrêté ministériel est adopté, une décision est prise ou un arrêt est rendu dans les six mois du dépôt du rapport motivé auprès de l'instance compétente. Ce délai vaut également pour ce qui est des rapports accompagnés d'une proposition de classement, comme prévu au § 5 ci-dessous.»

Art. 19

À l'article 27, § 2, de la même loi, il est inséré, entre le quatrième et le cinquième alinéa, un alinéa nouveau, qui est rédigé comme suit :

«Le conseil ne peut toutefois jamais se prononcer sans avoir informé les entreprises des faits incriminés qui appellent la décision envisagée ni leur avoir donné l'occasion d'être entendues sur ce point. Le secrétaire du conseil communique les faits incriminés aux entreprises concernées.

2° Dezelfde § 1 wordt aangevuld met een tweede lid, luidende:

«Het verzoek tot onderzoek wordt gericht aan de voorzitter van de Raad van bestuur van de Dienst voor de Mededinging.»

3° In § 2, punt 3, eerste lid, worden de woorden «de voorzitter van de Raad voor de Mededinging, op eenvoudig verzoek van de Dienst», vervangen door de woorden «de voorzitter of een bevoegd parketmagistraat van de Raad van bestuur van de Dienst voor de Mededinging.»

4° In § 2, punt 3, tweede lid, tweede zin, worden de woorden «de voorzitter van de Raad voor de Mededinging» vervangen door de woorden «de voorzitter of een bevoegd parketmagistraat van de Raad van Bestuur van de Dienst voor de Mededinging.»

5° In § 3, achtste lid, worden de woorden «de voorzitter van de Raad voor de Mededinging of de magistraten, leden van de Raad» vervangen door de woorden «de voorzitter van de Raad van Bestuur van de Dienst voor de Mededinging of de magistraten, eveneens behorend tot deze Raad van Bestuur.»

6° Hetzelfde artikel wordt aangevuld met een § 6, luidende :

«§ 6. De Dienst brengt maandelijks de voorzitter van de Raad voor de Mededinging schriftelijk op de hoogte van de bij de Dienst aanhangig gemaakte zaken; de essentiële elementen worden hierin verstrekt. Aanvullende informatie kan op gemotiveerde wijze door de Raad voor de Mededinging worden opgevraagd.»

Art. 18

Artikel 24, § 4, van dezelfde wet wordt aangevuld met de volgende zinnen:

«Er wordt een ministerieel besluit genomen, een beslissing getroffen of een arrest geveld binnen een termijn van zes maanden, nadat bedoeld met redenen omkleed verslag is ingekomen bij de bevoegde instantie. Dezelfde termijn geldt bij een verslag met voorstel tot sepot, zoals in § 5 hierna bedoeld.»

Art. 19

In artikel 27, § 2, van dezelfde wet, wordt tussen het vierde en het vijfde lid, het volgende lid ingevoegd:

«De Raad kan evenwel nooit overgaan tot het nemen van een beslissing, zonder dat de betrokken ondernemingen hebben kennis gekregen van de punten van bezwaar waarop de voorgenomen beslissing is gebaseerd en tevens de gelegenheid hebben gehad hierover gehoord te worden. De punten van bezwaar worden door de secretaris van de Raad ter kennis gebracht aan de betrokken ondernemingen.

La notification des faits incriminés confère au destinataire la qualité de partie concernée.»

Art. 20

L'article 33, § 2, point 3, de la même loi est complété par la phrase suivante:

«Le Service de la concurrence transmet à cet effet au conseil, dans les quinze jours qui suivent soit le lendemain du jour de la réception de la notification, soit le lendemain de la réception des renseignements complémentaires, son rapport relatif aux éléments d'appréciation permettant de prendre les décisions visées au point 2 du présent paragraphe.»

Art. 21

L'article 37 de la même loi est complété par un § 3, rédigé comme suit:

«§ 3. Le pouvoir d'infliger des amendes au sens du § 1er peut également être exercé par le président ou un magistrat compétent du conseil d'administration du Service de la concurrence, dans le cadre de l'exercice des compétences visées à l'article 23, § 2, 3.»

Art. 22

À l'article 40 de la même loi, les mots «et le respect de sa décision visée à l'article 23, § 2», sont remplacés par la disposition suivante:

«; le président ou un magistrat compétent du conseil d'administration du Service de la concurrence peut infliger l'astreinte visée à l'article 36, § 1er, en vue d'assurer le respect de la décision visée à l'article 23, § 2.»

Art. 23

À l'article 41 de la même loi, les mots «ou du président ou d'un magistrat compétent du conseil d'administration du Service de la concurrence» sont insérés entre les mots «du Conseil de la concurrence» et les mots «, prise en application».

Art. 24

À l'article 43 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1° Au deuxième alinéa, les mots «ou du président ou d'un magistrat compétent du conseil d'adminis-

De mededeling van de punten van bezwaar verleent aan de bestemming de hoedanigheid van betrokken partij.»

Art. 20

Artikel 33, § 2, punt 3, van dezelfde wet wordt aangevuld met de volgende zin:

«De Dienst voor de Mededinging verstrekkt hiertoe aan de Raad binnen de vijftien dagen, hetzij na de dag volgend op de dag van de ontvangst van de aankondiging, hetzij na de dag volgend op de dag van ontvangst van de vervollediging van de inlichtingen, haar verslag bevattende de appreciatie-elementen om de in punt 2 van deze paragraaf bedoelde beslissingen te kunnen treffen.»

Art. 21

Artikel 37 van dezelfde wet wordt aangevuld met een § 3, luidende:

«§ 3. De bevoegdheden tot het opleggen van geldboeten, bedoeld in § 1 kunnen eveneens uitgeoefend worden door de voorzitter of een bevoegd magistraat van de Raad van Bestuur van de Dienst voor de Mededinging, in het kader van de uitoefening van de bevoegdheden vermeld in artikel 23, § 2, 3.»

Art. 22

In artikel 40 van dezelfde wet wordt de tekst na de woorden «en de in artikel 23, § 2, bedoelde beslissing» vervangen door de volgende bepalingen:

«te doen naleven; de voorzitter of een bevoegd magistraat van de Raad van Bestuur van de Dienst voor de Mededinging kan de in artikel 36, § 1, bedoelde dwangsom opleggen teneinde de in artikel 23, § 2, bedoelde beslissing te doen naleven.»

Art. 23

In artikel 41 van dezelfde wet wordt tussen de woorden «de Raad voor de Mededinging» en de woorden «genomen in toepassing van deze afdeeling,» de volgende bepalingen ingevoegd: «of van de voorzitter of een bevoegd magistraat van de Raad van Bestuur van de Dienst voor de Mededinging.»

Art. 24

In artikel 43 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in artikel 43, tweede lid, van dezelfde wet wordt tussen de woorden «de Raad voor de Mede-

tration du Service de la concurrence» sont insérés entre les mots «du Conseil de la concurrence» et les mots «rendues en application».

2° Le cinquième alinéa est remplacé par la disposition suivante:

«Quand le recours est dirigé contre une décision prise en application de l'article 23, § 2.3, ou des articles 35 et 37, le délai de trente jours commence à courir à partir de la date de la notification visée aux articles 23, § 2.3, 35, § 3, et 41.»

3° Le septième alinéa est remplacé par la disposition suivante:

«Le recours ne suspend pas les décisions.»

Art. 25

L'article 46, § 1er, deuxième alinéa, est remplacé par ce qui suit:

«Le chiffre d'affaires annuel visé à l'article 11 est celui réalisé sur le marché intérieur au cours de l'exercice comptable précédent par l'entreprise concernée et il s'obtient en faisant la différence entre le chiffre d'affaires annuel total, hors impôts, de chacune des entreprises et la valeur comptable de leurs opérations à l'exportation, réalisées soit directement, soit par le biais d'intermédiaires ou de mandataires.»

Art. 26

À l'article 52, premier alinéa, de la même loi, les mots «ou du président ou d'un magistrat compétent du conseil d'administration du Service de la concurrence» sont insérés entre les mots «ou de son président» et les mots «ou la décision».

Art. 27

L'article 54 de la même loi est remplacé par ce qui suit:

«*Art. 54.* — Il est prévu au budget du Service de la concurrence une section des indemnités et frais liés à l'application de la présente loi.

Sauf en ce qui concerne l'application de l'article 6 de la présente loi, les frais d'expertise liés à l'instruction peuvent être imputés, en tout ou en partie, à la partie succombante. Le Roi fixe les modalités de cette imputation.

Pour une requête introduite conformément à l'article 6, le Roi peut disposer que la délivrance

ding» en de woorden «genomen in toepassing van artikelen» de volgende bepalingen ingevoegd: «of van de voorzitter of een bevoegd magistraat van de Raad van Bestuur van de Dienst van de Mededinging».

2° het vijfde lid wordt vervangen als volgt:

«Wanneer het hoger beroep gericht is tegen een beslissing genomen in toepassing van het artikel 23, § 2.3 of van de artikelen 35 en 37, begint de termijn van dertig dagen te lopen vanaf de dag van de kennisgeving bedoeld bij de artikelen 23, § 2.3, 35, § 3, en 41.»

3° het zevende lid wordt vervangen als volgt:

«Het hoger beroep schorst de beslissingen niet.»

Art. 25

Het artikel 46, § 1, tweede lid, van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«De jaaromzet bedoeld bij artikel 11 is die gerealiseerd op de binnenlandse markt tijdens het vorige boekjaar door de betrokken onderneming en wordt bekomen door het verschil te maken tussen de totale jaaromzet, exclusief belastingen, van elk van de ondernemingen en de geboekte waarde van hun exportverrichtingen, gerealiseerd *hetzij* door rechtstreekse export, *hetzij* door export via tussenpersonen en/of mandatarissen.»

Art. 26

In artikel 52, eerste lid, van dezelfde wet wordt tussen de woorden «of van zijn voorzitter» en de woorden «of de in kracht van gewijsde gegane beslissing» de volgende bepaling ingevoegd: «of van de voorzitter of een bevoegd magistraat van de Raad van Bestuur van de Dienst voor de Mededinging».

Art. 27

Artikel 54 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

«*Art. 54.* — Binnen de begroting van de Dienst voor de Mededinging wordt in een afdeling voorzien voor vergoedingen en kosten, verbonden aan de toepassing van deze wet.

Behoudens bij de toepassing van artikel 6 van deze wet kunnen de expertise-kosten, verbonden aan het onderzoek, geheel of gedeeltelijk ten laste worden gelegd van de verliezende partij. De Koning bepaalt hiertoe de modaliteiten.

Voor een verzoekschrift, ingediend overeenkomstig artikel 6, kan de Koning bepalen dat de afleve-

d'une attestation négative donne lieu au paiement d'un droit, dont Il fixe le montant. Ce droit est acquitté au moyen de timbres fiscaux.»

Art. 28

L'article 57 de la même loi est complété par un § 3, rédigé comme suit:

«§ 3. Les accords, les décisions et les pratiques concertées visés à l'article 2, § 1er, de la présente loi qui existaient déjà à la date d'entrée en vigueur de celle-ci et à l'égard desquels les entreprises concernées désirent se prévaloir de l'article 2, § 3, doivent être notifiés au Service de la concurrence au plus tard six mois après le premier jour du mois qui suit celui au cours duquel la présente loi est publiée au *Moniteur belge*.»

Art. 29

§ 1er. Dans l'intitulé du chapitre IV du titre Ier du livre II de la deuxième partie du Code judiciaire, le mot «nationale» est inséré entre les mots «auprès d'une institution» et le mot «internationale».

§ 2. Il est inséré dans le même Code un article 309bis, rédigé comme suit:

«Art. 309bis. — Le président du Conseil de la concurrence, institué par la loi du 5 août 1991 sur la protection de la concurrence économique, exerce sa fonction à temps plein.

Pendant la durée de son mandat, il bénéficie d'un traitement égal à celui du président d'un tribunal dont le ressort compte au moins 500 000 habitants, ainsi que des augmentations et avantages y attachés.

Il conserve sa place sur le tableau.

Il est pourvu à son remplacement en tant que magistrat par une nomination en surnombre.

L'article 293 du Code judiciaire ne s'applique pas à sa nomination.»

ring van een negatieve verklaring aanleiding geeft tot het betalen van een recht, waarvan hij het bedrag bepaalt. Dit recht wordt gekweten door middel van fiscale zegels.»

Art. 28

Artikel 57 van dezelfde wet wordt aangevuld met een § 3, luidende:

«§ 3. Overeenkomsten, besluiten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen, bedoeld in artikel 2, § 1, van deze wet, die reeds bestonden op de datum van de inwerkingtreding ervan en ten aanzien waarvan de betrokken ondernemingen een beroep willen doen op artikel 2, § 3, moeten bij de Dienst voor de Mededinging worden aangemeld, uiterlijk zes maanden na de eerste dag van de maand volgend op die waarin deze wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.»

Art. 29

§ 1. In het opschrift van hoofdstuk IV van titel I van boek II van deel II van het Gerechtelijk Wetboek wordt tussen de woorden «bij een» en het woord «internationale» het woord «nationale» ingevoegd.

§ 2. In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 309bis ingevoegd, luidende:

«Art. 309bis. — De voorzitter van de Raad voor de Mededinging, ingesteld bij wet van 5 augustus 1991 tot bescherming van de economische mededinging, oefent zijn ambt voltijds uit.

Hij geniet, tijdens de duur van zijn mandaat, een wedde die gelijk is aan die van een voorzitter van een rechtbank waarvan het rechtsgebied tenminste 500 000 inwoners telt, evenals de verhogingen en voordelen die daaraan verbonden zijn.

Hij behoudt zijn plaats op de ranglijst.

Er wordt voorzien in zijn vervanging als magistraat door een benoeming in overtal.

Artikel 293 van het Gerechtelijk Wetboek is niet van toepassing op zijn benoeming.»

Jacques D'HOOGHE.
Francy VAN DER WILDT.
Johan WEYTS.
Hugo VANDENBERGHE.